

“A mesura que reescrivia la novel·la, anava construint-me com a autor”

Manuel Baixauli (Sueca, Ribera Baixa, 1963) publica a Proa la novel·la *L'home manuscrit*, Premi Mallorca de Narrativa 2006. És autor de la novel·la *Verso*, premi Ciutat d'Alzira, i del recull de contes *Espiral*, premi Ciutat de Badalona.

—La nota de premsa del llibre diu que la novel·la és construïda com un laberint de miralls. I si el lector s'hi perd?

—Si el lector és atent i la llegeix a poc a poc no s'hi perdrà perquè tot és molt ben lligat.

—Però si cal eixir-ne, n'eixirà fàcilment, a diferència del laberint, no?

—Sí.

—Comenceu parlant en primera persona sense presentar-la i després el narrador parla d'un "Ei!", també de forma misteriosa. Per què aquest doble misteri?

—Això forma part del misteri de la novel·la que no convé desvelar abans d'hora. El llibre va explicant-se a mesura que avança. No és un llibre *facillista*. Respecta la intel·ligència del lector i apel·la a la seva participació activa.

—Finalment, tota aquesta estratègia, aquest laberint, serveix per a conduir a una cosa que es deu poder explicar, no? Al retrat d'una persona enfrontada a una situació geogràfica, històrica, generacional?

—És molt més que això, tot i que això hi apareix,

—La vostra estratègia us permet d'anar més a fons de l'home, retratar-lo amb més profunditat?

—Sí.

—Per mitjà de camins específicament literaris, oi? El títol ho indica.

—En efecte. Diguem que és una aposta pel poder, per la força, de la literatura, de canviar el destí.

—La literatura com a eina de coneixement de la persona.

—I com a arma per a dirigir la vida mateixa.

—Quins van ser els primers materials a partir dels quals vàreu bastir el text? Un personatge? Una estratègia literària?

—El llibre naix a partir d'una imatge. Un dia, passejant per un camí desconegut, enmig de camps abandonats, em trobe una casa, abandonada també, amb la porta oberta. Hi entre

Manuel Baixauli publica a Proa la novel·la *L'home manuscrit*, Premi Mallorca de Narrativa.

i descobrec que totes les parets de la casa estan obsessivament manuscrites, que a penes hi ha espais en blanc. Aquesta imatge no sé si l'he somniada o l'he imaginada despert, però és la imatge que ha generat el llibre.

—I què heu fet per encaixar-hi el personatge? Quin procés heu seguit?

—Va fluir naturalment a partir de la imatge de la caseta. A partir de la imatge han sorgit la història i els personatges. I també algunes estratègies formals del text, com les fotografies o les pàgines en negre. Mai no han estat deliberadament utilitzades per sorprendre ni per impressionar ningú.

—Heu tingut la sensació que el llibre us construïa, com a autor?

—Sí. A mesura que el reescribia. M'agrada dir que jo no sóc un escriptor sinó un reescriptor. Jo gaudeixo amb la reescriptura, més que amb la primera redacció. I reescrivint-lo i refent-lo m'anava fent a mi mateix.

—Quin acte és més vertiginós, l'escriptura o la reescriptura?

—L'escriptura. La primera versió és la més vertiginosa i descuidada. És després que el vius més lentament.

—Pel caràcter de la frase, curta i concisa, sí que voleu un ritme de lectura vertiginós, trepidant.

—Sí. Crec que la textura de la prosa té un ritme, no sé si vertiginós, però sí molt viu. I tant la forma com l'estil de la novel·la fan que, tot i tractar de temes complexos, la lectura sigui amena, fluida.

—Podríeu dir al lector quins temes hi trobarà, al llibre?

—Ho resumiré amb una frase que considere que ho condensa. El llibre tracta d'algú que lluita contra la mort, és a dir, contra l'oblit, amb una única arma, l'escriptura. En unes altres paraules, l'escriptura esdevé l'única arma contra l'oblit. Aquest seria l'argument, molt condensat.

—Deixeu qüestions obertes que obliguin el lector a fer-se preguntes, a intervenir en allò que li proposeu?

—Naturalment. El llibre, el que fa sobretot és suscitar preguntes.

Lluís Bonada